

n.º 123 4370

CEDOC
FONS
A VILADIT

HORIZZONS

PUBLICACIÓ ADHERIDA AL FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

Núm. 5

Febrer del 1945

Any II

LA DARRERA ETAPA

L'acció contra el règim de Franco assoleix proporcions determinatives. Els estudiants sondrollen les Universitats. Els nuclis industrials aboquen als obrers, exasperats, a la vaga. Madrid, Bilbao i Barcelona embadurnen llurs carrers de pasquins alentadors. Sovintegen els petards, els explosius i els cops de mà, pistola als dits.

Cadascú reaccionarà com vulgui davant la gravetat i la virulència dels procediments, però el fet és que a no altra afloració podia dur la persistència de Franco al poder. Serà per procediments diplomàtics, per pressions platòniques o per pressions més o menys radicals... però Franco té la seva causa ineluctuablement perduda. Tant perduda, que si no surt d'altra manera, a pesar de tots els seus sistemes de terror, Franco surtirà, escuarterades les seves darreres temptatives, per l'acció de les pistoles i de la trilita dels ciutadans que s'aniran avesant al fum de la pólvora fratricida.

Denunciem aquesta constatació als qui tinguin un sentit de responsabilitat i se adonin de com cal avançar-nos a desbordar la dialèctica de les pistoles.

Es per evitar majors maies que els elements moderats, conservadors, si voleu, han d'acudir a la palestra antifranquista, per a salvar el país d'un nou naufragi evident. Naufragi de totes les valors espirituals i materials d'un país governat pels qui viuen emborratxats de la pólvora i la sang de la lluita incivil, qui els conduïa al poder.

Que no demoren la seva marxa, els co-

mentaristes de tertúlia i de cenacle, que vegin de fer valer (de córrer el risc de cotitzar) llur ascendent econòmic, intel·lectual, administratiu, jurídic, per a conduir el país a un clima de civilitat i convivència, que surtin a dir la seva raó intel·ligent i a fer-la valdre, quan és temps... que d'altra manera, pitjor pels franquistes, i pitjor pels antifranquistes, que ho seran tots d'arrossegats pel reflux del virus terrorista.

I, parlem aquest to, sentint-nos equidistants de tots els moviments de dignificació antifranquista, pròxims i alentadors de tots ells. Que s'enquadri cadascú en la organització que li mereixi més confiança; que entengui tothom que, als escrupulosos, als «impugnadors de consciència», ací els diem covards i traïdors... i el futur no els adjectivarà millor.

La peremptòria acció antifranquista és una qüestió de dignitat individual i col·lectiva, i a més ha devingut per les circumstàncies imprescindible i inajornable. Franco ha de deixar el poder, abans que estiguin exhaurits els darrers recursos del país, abans que la columna difusa dels famèlics, dels desesperats, dels disposats a jugar-se la vida a cara i creu, ho desbordí tot. Franco ha de deixar el poder, abans que el país sigui un munt de runes i escòria i una via oberta a la sanguinària batalla campal.

Si el tempta la gesta suïcida de Hitler, el país té dret a propugnar la seva eliminació sigui com sigui.

Que ho compreguin i que ho facin de suïç i de seny.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Informació
CEDOC

Ha rebutat la ponentada eixorca
 reportant-nos gran desolació:
 és cada camp un sementer que es corca:
 cada ciutat, un glació de presó.

Les mans que s'alcen, l'aigua no les torca,
 que en sang innocent fan ablució,
 i projecten els angles de la forca
 encarcarat-se al pas de l'invasor.

Rera l'espasa, la bossa i la crossa,
 empenyen la Pàtria vers la fossa
 i signen al germà i li criden reu.
 Res hi podran. Gitats a la cisterna
 maldem, encar, per Catalunya eterna,
 bo i nodrint la subterrània deu.

(Del llibre «La subterrània deu», de Josep des Sot)

Amb aquest recull de sonets, Edicions de Negra Nit, inicia una tasca editorial àrdua i peremptòria, donant a la publicitat les primícies de l'obra patriòtica i social que la literatura autòctona ha produït sota la tirania i la persecució aferrissada del règim falangista.

Confidencialment la nostra lírica ha

mantingut un to de dignitat patriòtica i ha irradiat pels nuclis incontaminats, com una torxa que il·luminava el camí irrenunciable de la Catalunya renaixent. Com una torxa frenètica i furtiva que esquinçava intrèpidament les tenebres que es fenyien damunt el sol de la Pàtria.

En el gran retrobament, hom responeix

QUINTAESSENCIES

Mentre Katin continua essent per a nosaltres una nebulosa, el Camp de la Bòta i la Rebassada són les nostres evidències del règim de terror.

Els generals prussians?... El militarisme de Castella i l'afany de domeny i d'exploatació del senyoritisme del centre peninsular.

El problema de la U. N. O.?... Els pro-

rà la influència i el suport màgic que, en la resistència a Franco, la nostra producció literària ha representat. Diríem que els poetes han estat les vestals que han vetllat, immaculadament, el foc sagrat de la Pàtria. Ells han estat els qui han reconfortat els pusil·lànims, els hui han reconvingut els vacil·lants, els qui han execrat els desertors... els qui amb llur austeritat i llur silenci extern han posat en evidència als col·laboracionistes de la ploma.

«La subterrània deu» és l'alarit del comp de concentració al subterrani de la presó infecta, és l'esgarip de la sensibilitat ultratjada per la reclusió incivil, és la denúncia dels Bukenvald i Dachau de l'Espanya de Franco, és el clam dels catalans aierrats i soterrats per Franco en l'afany de destrucció i aniquilació d'un poble digne i gloriós, de Franco, com d'un Hitler qualsevoj altre.

El petit volum, acuradament presentat dintre l'austeritat i reducció que les circumstàncies imposen, es troba en les rebotigues dels nostres libreters antifeixistes, a un mòdic preu... que no ha d'ésser un pretext de lucre sinó de contribució a la continuïtat i superació de la labor del nucli editor,

blemes previs de casa nostra. La fam, les privacions, les deprecacions a què ens sotmet el règim de Franco.

Som aptes a la democràcia?... El que és cert, és que som víctimes propícies d'una tirania obtusa.

Els nou mil afusellats en el Camp de la Bòta ho han estat dintre de la llei (llei de Franco), els de la Rabassada foren al marge de la llei (de la República). Ens basta, per tant, una República solvent.

Separatisme?... Unitarisme?... La fórmula serà ocasional. En tot cas, demanem la paritat dels homes i dels pobles davant la llei.

Catalunya?... CATALUNYA COM UNA VERITAT OBVIA, INCONTROL·LABLE, MÉS DIÀFANA A CADA NOU ENBAT. CATALUNYA COM UNA NACIÓ LABORIOSA I GLORIOSA QUE MALDA PER A RETROBAR-SE, en el meridià social i polític de cada moment.

A l'Argentina, Perú?... I ací, per-on?

SINCERACIÓ I DIAFANITAT

L'home del carrer, absorbit pel seu treball i per les cabòries casolanes, naturalment antifranquista, espera dels nuclis dirigents i propulsors, l'orientació i l'explicació que democràticament se li deu.

Mestrestant, els nuclis polítics se escarrassen damunt el cercle viciós de partits nous o partits vells, de si cal primer el compromís i després el des- o viceversa. El cert és que l'home del carrer, les expe-

ESPANYA, A IMATGE I SEMBLANÇA...

Passen els fets vertiginosament, muden els contorns i la memòria és feble, per retenir fidelment tantes imatges sucedànies; sobretot, als qui la llaga no els cou.

Franco canta desesperadament i a plè pulmó, la seva innocència en els afers de l'embrutiment nazi-prussià d'Europa. Franco, que hi cercava els primers Junkers per a passar els moros a la Península i que hi calcava els mètodes repressius, els de propaganda, els d'enviliment del poble, els de aniquilament dels reacis a la seva obra, els de preparació a l'assalt nazi damunt Africa i Amèrica.

Esperem el llibre blau dels aliats sobre Espanya, i esperem el Nuremberg dels satèl·lits de Hitler dintre Espanya.

riències personals del qual, han fet suspicac i escamat, espera les rectificacions dels qui s'enlloparen i les pretensions programàtiques de tots.

Per què se'ns regategen? És que hom pretén reprendre el joc tèrbol i inoperant de la demagògia? És que manquen directrius i pensaments concrets? És que hom pensa retornar a l'eterna improvisació?

«Estat Català», des de França, amb la gallardia i sinceritat amb que tot temps ha menat la davantera en lluita per Catalunya ha repartit profusament un programa de realitzacions immediates.

És això el que demanem; el poble que sofreix i s'apresta a l'acció revolucionària antifrancquista, demana la sinceració dels dirigents, demana que no se li amagui l'ou. El poble vol saber perquè lluita.

Constatem amb satisfacció que la prestigiosa organització dels màrtirs i els herois per la lluita patriòtica, advocant per una política d'integració nacional catalana, propugna així mateix per unes reformes socials i administratives d'acord amb les circumstàncies presents.

Els patriotes que prestaren serveis d'informació a través de la frontera i dintre l'àmbit de la Península, coneixen perfectament la connivència dels serveis d'espionatge alemany amb el S. I. M. P. de Franco. No els poden haver oblidat els agents diplomàtics dels aliats.

Els patriotes que col·laboraren a facilitar el pas dels jueus pel Pireneu i dels aviadors caiguts en el cel de França, saben la sincronització de la Gestapo amb la Brigada de Seguretat de l'Estat espanyola, i els seus procediments de terror.

Són masses els ciutadans que per haver escoltat la BBC i pel fet simple de llegir un full dels emesos pels consolats aliats, passaren per les Comissaries i conegueren la pallissa brutal i la presó.

Ah!, però, més greu, més corrossiu, més corruptor, era el procediment d'inoculació nazi-feixista a l'home del carrer. Prohibida l'entrada de la premsa aliada i neutral a la Península, les nostres llibreries i kioscos eren inundats per les procacitats de «Adler», «Signal», «Aspa», «Il·lustrazione Italiana»... Publicacions pseu-científiques sorgides dels laboratoris de Goebels, acabaven d'arredonar la pèrfida subversió. Revistes tècniques, revistes humorístiques, revistes de moda. L'acció per imposar el corrent italià i alemany en l'ambient femení era d'una pertinàcia i un maquievelisme revoltant.

En l'exèrcit sortien els escollits a fer curssets de formació tècnica i política alemanya, i, així mateix, la Falange es produïa segons els canons del nazisme. Els dirigents d'aquesta monstruositat irrisòria, que és el sindicalisme oficial, no s'atenien a altres consignes que a les que el Front del Treball de Ley i Saukel els suministrava.

Les forces d'Ordre Públic i l'«espanyolíssima guardia civil» adaptaven fins llurs uniformes els dels seus congèneres prussians. Igualment feia l'Exèrcit... lades iniciaven triomfalment el pas de l'oca.